

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Ivre Sistendi, Et Manvum Iniectione, Qvam Vvlgò
Arrestationem Vocant, Svccincta Explicatio**

Peck, Pierre

Antverpiæ, 1589

Quis res bona alterius sistere seu arrestare possit. Caput 3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63495)

De Iure Sistendi.

Ioan. de Imol. & Alexā. ad l. si cum dotem. col. 3. parag. eo tempore. ff. solut. matrim. ergo restringenda sunt, vt minus derogent iuri communi, quā possunt. c. quæ contra. de reg. iur. & ita sunt intelligenda, vt in cæteris cum iure communi cōcordent, & propriè ac verè in casu in quo loquuntur, duntaxat locum habeāt, non autem ad alium, sub illorum verbis non comprehensum, trahantur. Autho. in c. cum dilectus. de cōsuet. c. dudum. de priuileg. quia hoc commune & vulgare est, quod si statutū est contra ius commune, certè est strictè interpretandum. l. quod vero. ff. de legib. & quicquid est contra ius commune, simul etiam stricti iuris est, teste Barto. ad l. Cæsar. versic. secūdo quæro. ff. de public. simulque etiam odiosum. Panorm. in c. quia. in 3. not. de priuileg. & ad c. olim. de verb. signifi. & consil. 1. lib. 1. Corneus consil. 89. lib. 3. & consil. 27. libr. 4. In quibus locis hoc veluti axioma ascribunt, omnis recessus à iure communi est odiosus. l. eū quidam. ff. de libe. & posthu. & odiosa omnia sunt stricti iuris. Bald. ad l. non possunt. in 2. lectur. ff. de legib. qua de re pulchrè Tiraquelus de vtroque retrac. in præfati. num. 62. cum multis sequentibus.

Quis res vel bona alterius sistere, seu arrestare possit. Cap. 3.

ARGUMENTA.

Creditor excommunicatus an arrestare possit. nu. 1.

Hospites an arrestare viatorē pro expēsis queāt. n. 2.

Legat-

- Legatarij an & quando heredē arrestare possint. n. 3.*
Procurator creditoris quō arrestum impetret. nu. 4.
*Generalis commissio de arrestando quoscunque ad
petitionem partis non valet. num. 5.*
Cessionarius utrum arresti iure utatur. num. 6.
*Potitor literarū cum clausula eius qui hanc feret, an
recte arrestum aduersus debitorem petat. num. 7.*
Consortis litis quo casu licitè arrestari faciat. num. 8.
Quid de socio dicendum sit. num. 9.
Coniuncta persona an hoc iure utatur. nu. 10.
Heres creditoris an recte arrestum petat. nu. 11.
*Scholaris creditor virum recte sistat debitorem. nu-
mero 12.*

Suburbani homines iure civium gaudent. nu. 13.
HIS ita præmissis, quis vel res, vel personā
alterius arrestare vel detinere possit, di-
spiciendū est. Et principio quidem de credi-
tore, cui quid, quacunque ex causa legitima,
debetur, non dubium est. Ipsius enim causa &
ratione vsus arrestorum potissimum introdu-
ctus est: adeo vt etiam excommunicatus, quā-
tumuis Canonibus & Legibus exosus, à frui-
tione eorum non repellatur. Francisc. Ripa ad
c. 1. nu. 88. de Iud. Pan. ad c. cum inter. de ex-
cep. Siquidem regula generalis est, quod excō-
municatus agens aduersus debitorem suum,
à limine iudiciorum repelli possit. c. intellexi-
mus. de iudi. etiam si per procuratorem suum,
actionem suam intendere velit. c. cum inter.
& ibi Felin. & alij de except. quia procurato-
ris personam, ex persona constituentis meti-
mur. cle. penult. de procur. quo modo neque

De Jure Sistendi.

accusare. cap. 1. q. 1. neque suam, aut suorum
iniuriam prosequi, gl. ad c. omnibus. 4. q. vlti.
Fred. consil. 116. Anchor. ad c. 1. de rescrip.
in 6. neque spoliatus restitutionem petere po-
test. ca. ex insinuatione. de procur. cap. 1. 2. 3.
dist. est que infamis. cap. infames. 6. q. 1. Ro-
man. sing. 675. & vir non bonus esse præsu-
mitur. Anton. de Butrio, ad ca. cum dilectis.
de purg. cano. Soffin. consil. 45. incip. Visa ap-
pellatione. coll. 2. versicu. quis autem dubi-
tat. libro 1. Ea tamen regula, vt omnes fere
solent, restringitur, vt deficiat quando debi-
tor excommunicati de fuga suspectus est.
Abbas ad cap. 2. de except. Lex enim actio-
nis exercitium ipsi aufert ad tempus, quia si-
ne scandalo inter Christifideles versari non
potest: actionem tamen ipsi non adimit,
præterquam quod præscriptionis rigorem
aduersus eum currere sinit, si absolutionis
beneficium impetrare potuit, & tanto tem-
pore neglexit. Bald. à cap. 1. in fin. de præ-
script. glo. ad cap. quia diuersitatem. ad ver-
bum suspensionis, de concess. præb. quia qui
potest facere vt possit, iam posse videtur. l.
qui potest. ff. de reg. iur. Ea que ratione Fe-
lin. ad d. c. 2. num. 16. non aliter creditori ex-
communicato debitoris fugitiui prehensio-
nem & arrestationem concedit, quam si peri-
culum sit in mora; ita vt interim à iudice, vel
à superiore absolutionem impetrare possit.
Cui non refragatur d. c. quia diuersitatem, v-
bi non currit tempus præscriptionis impedi-
to, li-

to, licet impedimentum culpa eius euenerit: Ita enim illud accipi & intelligi debet, si in petenda absolute negligentia non fuit. Balbus in tractat. præscript. 4. part. 4. partis principalis. q. 3. num. 6. col. versic. Sed puto quod ista decisio. Ex quibus satis colligi posse existimo, non indistinctè concessam esse facultatem excommunicato, ut suum debitorem extraneum sistere & arrestare posset; sed suspectum de fuga, vagabundum, & nullo certo loco domicilium fouentem duntaxat; non etiam illum, qui facultatibus idoneus est, & in suo foro, atque domicilio facile conueniri potest: Hoc enim aliquali præiudicio, facilius inducetur ad veri æternique luminis agnitionem. Et cum prehensionis, arrestationisq; eiusmodi usus, quatenus de fuga suspecti debitoris limites excedit, iuri cõmuni aduersetur, quod superiore capite diximus; strictè accipi atque interpretari, non etiam ampliari, & ad homines legibus odibiles prorogari debet. c. odia. de regul. iur. in 6.

Hinc etiã intelligimus, hospites, & caupones, cum creditores sint, pro consumptis, ius detentionis ac arrestationis habere. Cũ enim publicè inter sit caupones esse, apud quos extranei & aduenç recipiatur. l. nauta. ff. ut naut. caup. stab. publica utilitas exigit, ut iis citissime soluatur, ne tædio affecti ab instituto desistant; quod ad rem subiectam not. Pirrhus ad consuetu. Aurelia. titu. de execut. ex locato. c. 7. & sequi videtur Ioan Papon. ad consuet.

B iij Burbon.

De Jure Sistendi.

Burbon. tit. des renuoy. parag. 12. nā inquit, cum his quos admiserunt caupones necessaria ministrare teneatur. l. debet. ff. naut. caup. stab. & custodiam omnium quæ in cauponam illata sunt, tacite suscipiant, factumque etiam aliorum præstent. l. j. paragrapho fin. l. 2. & 3. eod. tit. adeo vt diuertenti bonæ famæ homini iurato credatur, asserenti se quippiam perdidisse, si præsumptione non deferitur, vt not. Bartol. ad l. 2. paragra. j. ff. furt. aduers. naut. & Cyn. ad l. certi. C. locat. vtique æquum fuit, eos etiam hac ratione subleuari, vt damnum facilius effugiant, sicut & super rebus per hospites consumptis eorum iuramento idcirco creditur. & in titulo des executiōs. paragrapho 134. & 135. multa alia priuilegia caupontum adducit, per quæ propter eandem causam reliquis creditoribus præferuntur, quem vide. & latè explicat Ioannes Bessianus ad consuetud. Auer. titu. des seruiens. cap. 3. art. 2. incipient. pleraque possent scribi.

3 Sed quid dicemus de Legatariis, quibus legatum testamento relictum est? sanè si solum creditoribus permittitur licentia arrestandi suum debitorem, legatarij heredem, saltem ante aditam hereditatem arrestare non possent, vt ait Ludouic. Roman. consil. 224. incip. Ita captura. quia legatarij propriè creditorum appellatione non continentur. l. fin. paragra. licentia. C. de iure delib. vbi text. ponit inter creditores & legatarios dictionem denotatiuam diuersitatis: & id quod ex legato debetur,

betur, non dicitur propriè creditum, vt decidit Bartol. ad l. j. ff. si cert. petat. & text. in l. si is cui. paragraf. Fanius. ff. de solut. Consuetudo autem quæ est cõtra ius, debet strictè accipi & propriè. l. quæ à iure. ff. de legib. Deinde verò non est legatariis ius petendi legatum ante aditam hereditatem. l. eam quam. C. de fideicom. & à die hereditatis aditæ, non autem à die mortis intelligitur dominium legati verè in legatarium transire. l. si tibi homo. paragraf. cum seruus. ff. de leg. 2. l. à Titio. ff. de furt. Sed quoniam in hac patria arresti, creditoris appellatio accipitur latissimè, & nõ tantum creditoribus, sed aliis quorum interest, datur licentia arrestandi, ego puto etiam legatarios habere potestatem arrestandi heredem, si modò adierit hereditatem, & non ante, nisi dum adhuc deliberet, sit forte in possessione rerum legatarum, & periculum sit ne illas prodigat vel euertat. Etenim omnibus modis voluerunt legislatores legata esse salua, ne fraudentur voluntates defunctorum. l. 1. & toto tit. vt in possess. legat. C. & ff. Deinde verò Andr. Barbat. ad rubric. tit. de testam. recitat 2 1. casus, in quibus legata, etiam non adita hereditate, peti possunt. & adhuc vnum alium addit Ioann. Bernard. Diaz à Luco in suis regul. regula 4 1 1. in quibus casibus non est dubitandum, quin arrestatio fieri possit.

Secundo, & is arresti ac prehensionis iure 4
vtitur, qui creditoris procurator est, Ripa ad
c. 1. num. 88. de iudic. Iason. ad parag. 1. Instit.

B v de act.

De Iure Sistendi.

de act. Hippol. ad l. 1. nu. 102. ff. ad l. Corne. de
ficar. glo. vnica, & singularis ad l. 1. iuncto te-
xtu C. vbi quis de curial. facit ad hoc l. refe-
ctionis. vers. ego. & ibi Castr. ff. commu. pred.
vbi dicitur, quod illud, quod possunt facere
per me, possum etiã facere per ministros meos
ad hoc necessarios, cuiusmodi sunt procura-
tores. l. 1. ff. de procurat. & concessio vno, om-
nia videntur esse concessa, per quã perueni-
tur ad illud l. 2. ff. de iurisdic. omn. iudic. Ro-
man. singul. 175. incip. Concesso. Rebuff. ex-
pressè hoc de arresto affirmat, ad ordi. reg. to-
mo 1. art. 6. gl. 3. num. 59. vers. & non solum.
Quid enim si Titio mādatum dederò, vt meo
nomine aduersus Sempronium debitorem a-
gat? vtiq; & hæc mea videtur fuisse cogitatio,
vt inuentum alibi, arrestari faciat, & contra ar-
restatum actionẽ intendat. Et in simili elegan-
ter decidit Rodericus Xuarez ad l. post rem. c.
incip. Quia supra visum est. ff. de re iudi. quod
procurator simpliciter constitutus ad agen-
dum, potest petere executionem instrumenti,
habentis paratam executionem. & nu. 32. qd
vbiunque debitor per instrumentum habes
executionem paratam cogitur ad soluedum,
procurator etiam si non habeat mandatũ ad
recipiendam solutionem, potest petere, vt res
extrahatur de potestate debitoris suspecti, &
deponatur apud idoneas personas, si mandã-
ti & domino ipsius sit vtile. l. si reus paratus.
ff. de procu. Sed quod speciale mandatũ requi-
ratur, videri posset ex eo, quod notat idem
Rebuff.

Rebuff. ad concordata inter Leonē 10. & Frā-
ciscum regem Gallia, in tit. de elect. derogat.
ad verbum. speciale mandatum. versic. incip.
Trigesimus octauus. vbi inter 48. casus, in qui-
bus requiritur speciale mandatū, recenset etiā
hunc, quod procurator non debet aliquē ca-
pere, sine speciali mandato domini, allegans
l. non solum. parag. si. ff. de proc. Socin. consil.
120. incip. Cum in præsenti. coll. 3. in princ. li.
1. cum ad relaxationem eius, qui detentus est
postulandā, speciale mandatum requiratur.
Barto. consil. 84. incip. In causa Statij. lib. 1. Fa-
uorabilior autem est relaxatio, quā apprehē-
sio, & detentio. l. Arrianus. ff. de act. & oblig.
l. absentem. ff. de pœn. tum verò quando agi-
tur de graui præiudicio afficiente personam,
requiritur mandatum speciatim, & nomina-
tim esse datum ad illum actum. d. l. non solū.
parag. fin. ff. de procur. atqui graue præiudiciū
ex arresto est, & speciem quandam seruitutis
continet. argu. l. 1. & 2. ff. de lib. hom. exhib. &
expressè Roman. consil. 60. incip. Mandatum,
ait ad capiendam alicuius debitoris personā,
mandatum speciale requiri: quia certū est, quod
sine speciali mādato, nō potest procurator ad-
mitti ad faciendum ea, per quæ dñs in pœnam
incidere posset. l. 1. parag. si procurator. ff. si
quis ius dicet. non obtet. l. si procurator. ff. quod
quisq; iur. sed p capturā, vel arrestationē iniu-
stā, posset dñs in pœnā incidere. Igit sine specia-
li mādato hoc pcurator nō pōt, ne qñ iniuste
detētus contra creditorē agat, vel ad pœnā ex
forma

forma

De Iure Sistendi.

forma statuti, vel ad id quod interest, ex iure communi, neget se de capiendo & arrestando mandasse. Adde quod Ulpianus non omnes actiones per procuratorem institui posse respondit: & speciale mandatum requiri ait, ut liberi qui in potestate absentis esse dicuntur, ducantur. l. Pomponius. in princ. ff. de procu. qua ratione & Felinum quoque ad c. 1. num. 11. versic. primum, itaque. de iudic. Bartolum secutum esse video. Contra tamen Alex. consil. 133. incip. Circa executionem instrumenti. lib. 6. respondit, speciale mandatum non requiri: quia regulæ, qua traditur, tantum operari generale mandatum, quo ad genus; quantum speciale, quo ad speciem l. 1. paragr. 1. ff. quod iussu. certis tantum casibus derogatur, inter quos iste non reperitur; adeoque inclusio expressioq; aliquorum, exclusionem aliorum operatur, c. nonne. de presumpt. Sic & Ange. ad l. generali. C. de decur. lib. 10. ait, procuratorem constitutum, ad petendam pecuniam à debitore, posse eundem debitorem fugientem capere, sicut creditor ipse potuisset. Sed & Ioannes Baptist. Caccialupi in tract. de debitor. suspect. 2. q. principal. hanc eandem sententiam secutus, ait, quod cum talis procurator habet mandatum ad causas, lites, seu ad agendum mandato consequenti, videtur mandatum esse, & omne necessarium antecedens. l. ad rem mobilé. l. ad legatū. ff. de proc. l. quamvis. C. de fideiuss. & procurator omnia facere potest, quæ non inveniuntur prohibita. l.

ta. l. 1. paragr. vsus. ff. de procur. Neque mouet quod in aduersantis opinionis confirmationem allegant nonnulli, procuratorem ad lites seu causas, & ad agendum, executionem sententiæ postulare non posse. Bart. & alij ad l. hoc iure. ff. de solutio. quia hic nulla petitur executio sententiæ iam latæ, vel iudicij finiti, sed futurum iudicium per arrestum præparatur, vnde potestas procuratoris non est finita. Castrens. ad d. l. hoc iure. Ioan. Baptist. d. loco. num. 3. Sic & quod Bar. de exemptione, & relaxatione incarcerati scriptum reliquit, plerisque displicet: etenim d. l. Pomponius. & l. 3. paragr. 1. ff. de lib. hom. exhib. quibus nititur suam sententiam Bartolus confirmare, alio, & diuerso casu intelliguntur: scilicet, quando ille, qui petebat detentum eximi, non comparabat tanquam procurator detenti, sed tanquam procurator alterius, cuius detentum eximi intererat, Alex d. consi. num. 11. versi. non obstat. Roman. quoque consi. 241. incip. Spectabiles domini. versi. primum quod aduersarij. col. fi. falsissimam esse ait Bart. opinionem, ex eo quod coniuncta persona, ad agendum non admittitur pro coniuncta persona in his casibus, qui speciale mandatum requirunt. l. 2. ff. vt legat. no. ca. glo. ad l. exigendi. C. de procur. Ideoque cum constet coniunctam personam admitti ad petendam incarcerationi relaxationem, absque mandato. l. 3. paragr. quod si mulier. ff. de lib. hom. exhib. sequitur speciale mandatum minimè esse necessariū. Nec vim
facit

De Jure Sistendi.

facit (inquit) d. l. Pomponius; quia loquitur in petitione exemptionis eius personæ, quæ est sub potestate paterna: nos autem loquimur in exemptione eius, qui est sui iuris: & de vno ad alium non procedit argumentum. d. l. 1. parag. in hoc. ff. de lib. hom. exhib. Quæ solutio etsi non sit satis exacta, & peremptoria, diligentius tamen inspecta, facile satisfacit doctis. Porro autem existimo, utramque opinionem iusta distinctione iuuari posse; scilicet, ut liceat procuratori ad agendum constituto; debitorem arrestare, & detinere, nisi illius sit dignitatis, splendoris & eminentiæ, ut verosimile sit, creditorem ipsum, eiusmodi debitorem arrestare noluisse. arg. d. l. non solum. parag. fin. Procuratoris enim potestas ad rationem, & consuetudinem agendi creditoris, à quo constituitur, formari, regulari, extendi & ampliari solet. l. j. & alia plures. ff. mand. Nam & satelles, seu seruiens, qui generalem habet ex more potestatem citandi, seu detinendi personas debitorum, citra speciale mandatum, officium suum non extendit ad egregias personas, quia non est verosimile hoc permittere voluisse eos, qui eum constituerunt ad actus eiusmodi exercendos. Felin. in d. c. 1. col. 5. qua de re latius inferius dicitur. Et rursus Rebuffus ad ord. reg. rom. 2. tit. de resti. gl. 13. nu. 9. dicit quod non valent commisiones generales de sistendo, seu arrestando omnes & quoscunque ad requisitionem partis: quia in illis requiritur cause cognitio & iudicis præceptum; & alioqui posset arrestari ille, qui

qui non pōt, vt docet Iacob. de Beluis. in prac.
sua in rub. de inquisi. num. 30. & Iason ad pa-
ragra. quadrupli. Instit. de act.

Sed vt omnis ambiguitas cesset, ratihabi-
tio sufficet, et in his quæ requirunt speciale
mandatū. l. qđ si de speciali. §. 1. ff. de minor.
Bal. ad l. si maritus. C. mand. Ang. ad l. licet. ff.
de iudic. & ideo si prehensio sine mādato spe-
ciali facta est, existimat Alex. d. conf. 133. nu.
8. versic. possit et sufficere, si creditor id quod
factum est à procuratore, ratum habendo con-
firmet. & Rebuf. in d. ver. trigessimus octauus.
Qua de re admodum dubito, propterea quod
id quod nullū est confirmari non possit, quia
caret fundamento; Ad hoc tamen rñderi pos-
set, quod licet id quod nullum est, solo tractu
temporis confirmari non possit. c. auditis. de
elect. tñ bene confirmatur nouo consensu, ta-
cito vel expresso. Ioan. And. ad c. nō firmatur.
de reg. iur. in 6. Rota decis. 31. in no. Ioann. de
Imol. ad c. cum vos. de his quæ fiunt à præl. &
probat in l. 1. C. si maior fact. rat. hab. Sed tu
vide ea quæ dixi latè ad c. nō firmatur. d. tit. de
reg. iur. & Sebast. Vantiū de nullitate. ti. quib.
mod. sent. nul. def. poss. num. 102. & 105. Vbi
post magnā disputationē decidit, qđ superue-
niens ratihabitio confirmat actū retro nullū,
nomine ratū habētis factū, et in eius fauorē.
Vñ aut colligi possit ista ratihabitio, facile po-
terimus cognoscere ex his q̄ scribit Tiraq. in
lib. de consti. parre 3. limita. 30 nu. 20. cū seq.
& ex illis quæ scripsi ad c. ratihabitionē. d. tit.
de reg. iur.

De Jure Siftendi.

de regim. vbi ea quæ ad huius loci explicatio-
nem adferri possent dixi fusissimè. Et econtrà
non est hoc loco omittenda decisio Rota 80.
incip. nota quod procurator. in antiqu. quod
procurator datus ad impetrandum & contra-
dicendum, vel ad impediendum, si literæ suæ
arrestentur per auditorem Palacij, potest im-
pedire, quod causa non deuoluatur, & potest
admitti vsque ad deuolutionē causæ quia sua
interest quod causa nō deuoluatur, sed quod
litteras posset impetrare, & ad partes mittere,
alias non admitteretur, vt not. per Archid. ad
cap. statutum. de rescript. in gl. super verb. ap-
pelleretur, lib. 6.

- 6 Tertio, qui ius sibi à creditore cessū habet,
arrestare potest, Roma. consi. 142. incip. Quia
cessionario. Rebuff. ad ord. reg. tom. 1. arti. 6.
gl. 3. nu. 42. vers. & quia melius est. Bald. ad l.
per diuersas. q. 10. C. mand. Nam cum in eum
translatæ sint actiones, repræsentat iuris inter-
pretatione, primum creditorem. l. 2. C. de do-
nat. diciturque in qualibet dispositione credi-
tor. l. ab Anastasio, in verb. alium creditorem.
C. mand. & in libello se creditorem appella-
re potest. Bal. ad l. 1. q. vlt. C. de act. & obli. nisi
diuersa aut legislatoris, aut statuentium mēs
argueretur: vt quia eius rei facta esset cessio,
quæ iure cedi non posset. l. si mulier. parag. ex
asse. ff. de iure dot. Econtrà verò, reus propriè
cessionarij debitor appellatur, quia ab eo in-
uito extorqueri pecunia potest. l. debitor. ff.
de verb. signifi. & sine exceptionis ope, actio
aduer-

aduersus eum competit. l. postquam. C. de hereditate vend. l. emptori. ff. illo titu. & generale est, quod in fauorem cessionarij executio fieri potest, dummodo (vt quidam aiunt) fiat ex persona cedentis; quod cessionarius dicere tenetur, licet fiat ad ipsius vtilitatem. l. seruo. §. fi. ff. ad Trebell. Ang. & Imol. ad l. ille à quo. §. vtrum, eo titu. & maximè quando adposita esset illa clausula, in instrumento cessionis, quod cedens ponit cessionarium in locum suum. Barto. in l. in prouinciali. ff. de no. oper. nunc. Vnde cū cessionarius dicatur creditor, fiet & permittetur ei sicut creditori executio & arrestatio. Bald. ad l. 1. in fi. C. de act. & oblig. & ad d. l. per diuersas. q. 10. C. mand. vt lites breuiiores existant, & sumptus litium vitetur. Verum Rebuffus d. loco, & art. gl. 2. nu. 18. in fin. asserit, in foro non obseruari istud: sed sufficere quod cessionarius petat executionem nomine suo proprio, cum vtilis actiones habeat, neque seruus vel apparitor ista curat. Quod si opponatur coram iudice, executionem seu arrestationem nomine cessionarij esse factā, probabit cessionem præcessisse, & ita seruari ait. Quāuis verò lex, vel statutum permittat petente creditore debitorem in carcerem duci, nō ducet tamen cessionarius, nisi cessione demonstrata, & nisi denunciauerit debitori cessionem sibi esse factam: cum propter ignorantiam nihil possit imputari ei, qui non soluit. Alcia. ad l. j. nu. 74. ff. si cer. pet. & ad l. quoties. nu. 69. ff. de no. oper. nunc. dicens se vidisse sepius à carceribus

De Iure Sistendi.

bus dimitti obæratos viros ob id, ceu nō legi-
timè detētos. & probat Bald. d. q. 10. Hyppol.
sing. 26. Boerius q. 10. Inno. ad c. quia. de iud.
quod & Ioann. Imbert. lib. 1. instit. forens. ca.
4. probat his verbis. Verum nec cessionarius,
ex forma statuti aut instrumenti, potest pre-
hendendum curare debitorem, nisi eo prius
vocato, de cessione fidē faciat, atque (vt forēsi
vocabulo vtar) in creditoris locū surrogetur.
Itaq; cum debitoris pignora curasset per appa-
ritorem auferenda, is cui nōminis ius cessum
fuerat, atq; id ex authēticis vtriusq;, videlicet
cessionis & nominis instrumētis; debitor aut
prouocasset ad supremā Curiā, ac eā dūtaxat
questus esset iniuriam, se pignoratori nō fuisse
se obligatum, appellatio in oppositionis vicē
est cōmutata: hęc ille. Vsu tamen in plerisq;
locis receptum esse iasserit idem Rebuffus nō
ostensa aliqua cessione, eiusmodi quid fieri
posse, nisi peteretur: quemadmodum & in ces-
sionario denunciante debitori ne soluat cre-
ditori, non est ei necesse instrumētum cessionis
ostēdere, ac nec causam quidem huius denū-
ciationis exprimere, nisi petatur: quod plu-
ribus & diuersis auctoritatibus, legibus ac re-
sponsis confirmat Tiraq. in lib. de vtroque re-
tract. §. 1. gl. 10. num. 105. vers. sed consequē-
ter. sufficitque in progressu causæ hæc produ-
cere. Quidā verò, qđ cessionarius in initio te-
neatur fidē cessionis facere, ita verum esse in-
telligunt, si nomine cedentis agat, secus si suo
& vtili actione, quia tunc sufficit id fieri post
litem

litem contestatam. Specul. in tit. de cess. §. 1.
& in tit. de instrum. edit. §. nunc dicamus. ver.
sed quid ecce. Anfrer. decis. cap. Tholos. quæst.
294. Decius consil. 302. Rota decis. 34. in no.
Doct. ad auth. si quis in aliquo. C. de edend.
Nos de ea re latius sub eo capite dicemus, quo
quæ necessaria sunt ad arrestum impetrandū
explicabimus: egregiamque operam in hu-
ius articuli explicatione posuit D. Rodericus
ad l. post rem, in 7. extensione. ff. de re iudic.
folio 571.

Quartò, huc etiam pertinere existimo por-
tatores seu latorem literarum. Solet enim Ti-
tio creditori vel portatori literarum, debitor
promittere, & ideo iuxta suam obligationē
teneretur. l. iuris gentium. §. ait prætor. ff. de pac.
Rebuff. d. loco, tomo 1. art. 1. gl. 9. nu. 33. vers.
poterit tamen executionem. Ita tamen ut por-
tator ille reddat literas obligatorias, & cautio-
nem indemnitis præstet. l. dissolutæ, & ibi
Bald. C. de condict. ob caus. quod idem Rebuf-
fus artic. 2. glo. 1. num. 75. vers. præterea si quis.
per Senatum iudicatum fuisse ait. Nihilomi-
nus tamen loco prius citato. num. 34. respon-
dit non requiri, quod is qui defert literas, seu
instrumentum, probet sibi à creditore illud
esse traditum: quia postquam illud habet, præ-
sumitur sibi ab eo, vel eius voluntate tradi-
tum esse. Ioannes Gallus, in quaestione per
arresta. quæst. 4. Boerius decis. 154. incip. A-
liud ortum. per l. labeo. Et l. sequent. ff. de
pact. alioquin enim præsumeretur subtractio

& delictū, contra l. merito. ff. pro socio. Quod si tamen constare posset de non iusto illius titulo, qui illas literas defert, exceptio iusta nō denegaretur debitori, etiā si alter cauere vellet quia nemo ex improbitate sua, actionem consequi potest l. itaque fullo. ff. de furt. Et quamuis clausula portatoris literarum ad solutionem faciat, & vigore illius ius exercende actionis etiam absque cessione, in latorem literarum transeat; tamen quemadmodum de iure communi in cessione nominis requiritur titulus, seu iusta causa ad translationem dominij sufficiens. l. fin. C. mand. ita etiam literarum, vel nomina huiusmodi per traditionem virtute clausulæ prædictæ nō acquiruntur accipienti sine iusta causa. vt per Bald. in l. 2. C. ne lit. pend. & ad d. l. per diuersas C. mand. Et non solum de iure, sed etiam de cōsuetudine latori literarum obiici potest hoc vitiū, quod ipsi creditori obiici potuisset. argu. l. si quis in rem. & ibi gl. ff. de procur. Et ideo quod vulgo dicitur, non inspici quis in literis istiusmodi creditor designatus est, sed quis eas adferat, ciuili modo accipiendum est, si de malo & iniusto illius titulo, non appareat; nam veritate detecta, & vitio tituli latoris literarum patefacto, omnia iura dicunt, & recta ratio suadet, vero creditori non præiudicari, eundemque si cum isto literarum latore cōcurrat, præferri. Consuetudines enim rediguntur ad limites rectæ rationis. l. quod non ratione. ff. de legib. l. 2. C. de noxal. act.

Quin-

Quintò, arrestum postulare potest consors
litis, qui pro consorte agere, & excipere po-
test. l. 2. C. de consor. lit. Bello. consil. 26. num.
5. quia negotium est commune. Sed hoc re-
stringitur vt verum sit, dummodo aliàs habi-
lis sit ad agendum; quia consortium non po-
test duos supplere defectus, videlicet, defectū
mandati, & defectum personæ. cum duo spe-
cialia concurrere non possint. l. 1. C. de dot.
pro doct. ad cle. religiosus, de procur. Francis.
verò Ripa, ad c. cum omnes, de constit. nu. 59.
vers. ex præmissis. latius hæc suo more expen-
dens, variaque & multa hinc inde disputans,
limitans & distinguens, tandem nouem esse
necessaria ait, vt consors litis pro cōsorte age-
re possit; quod & ego ad arrestum antecedens
trahendum reor. Primò, quod causa sit ciuilis:
Secundò, q, lis simul sit ab omnibus contesta-
ta; quid enim si lite cōtestata suspectus fiat de
fuga debitor? Tertio, q, consortes non prohi-
buerint. Quartò, quod causa nō exigat specia-
le mandatum. Sextò, quod consors sit persona
habilis ad agendum. Septimò, quod negociū
sit commune. Octauò, quod sit eadem causa,
& idem ius agendi. Nonò, quod consors ca-
ueat de rato. Sed an omnia ista indistinctè ne-
cessaria sint, & quæ cuiusque rei propria causa
sit, latè cum eo explicat d. loc. Felinus. Nos ne
commentatio hæc nostra in immensum ex-
crescat, sola ratione erimus contenti, vt qui
illius articuli tractationem ex professo non
assumimus.

C iij Sextò,

- 9 Sextò, eadem est ratio in socio: quia socij inter se dicuntur aliquod habere tacitum mandatum, ad ea quæ sunt vtilia societati. Bald. & alij ad l. nemo. ff. pro socio. cuiusmodi & arrestum esse, superius est ostensum: quemadmodum & missionem in possessionem rei cõmunis, pro debito socij reuocare. l. si is cui. §. si ex duobus, & ibi Bar. ff. vt in possess. legato. & ex facto socij agere. Bal. ad l. cum te. C. si cert. pet. & pro socio conueniri. l. iustissimè. ff. de edil. edict. possunt & si diuersis in locis negocientur, inuicem præpositi esse videntur. l. si hac. §. penult. versic. si libera. ff. de in ius voc. l. traditio. in fin. ff. de acquir. rer. dom. quemadmodum cum in eodem quidem loco, sed diuerso negocij genere; vel eodẽ negotio, sed alternis vicibus, & alter altero absente, mercantur. Satis enim est socios esse, & communi ex vtilitate agere. l. si tamen. & ibi Bartol. ff. de exerc. act. Castren. Alciat. Bar. Iason. Roman. Zas. & alij ad l. eius qui in prouincia. circa finem illius legis. ff. si certum pet. quamuis extra illos casus, communiter in viriles portiones solum obligentur, neque inuicem præpositi censentur. l. fina. §. si plures. ff. naut. caup. stabul. Alexand. consil. vlt. libro 7.
- 10 Septimò, vt coniuncta persona, pro cõiuncta persona etiã sine mandato agere. l. non solũ ff. solut. mati. l. manifestissimi. §. fin. C. de furt. curatorẽ bonis absentis postulare. l. 3. C. de capt. & postl. reuer. procuratorẽ cõstituire. l. exigedi. & ibi latè Ias. C. de procur. rescriptũ in ple-

in plerisque casibus impetrare, Felin. ad c. nō- 8
nulli. §. sunt & alij. coll. 16. de rescript. tutorē
petere. l. quod dicis. & ibi Bart. C. qui dar. tut.
& deniq; appellationem interponere potest.
Doct. ad c. auditis. de elect. Ita quoque & arre-
stare coniunctæ personæ debitorem, non pro-
hibetur, vt facultate sibi à lege cōcessa vtatur,
& agat, dummodo caueat, eum pro quo id fa-
cit ratum habiturum. l. sed & hæc. ff. de pro-
curat. Roman. singular. 613. incip. Tu audi-
sti, &c. quia cum quid conceditur, vt hic con-
ceditur facultas agendi, omnia censentur esse
concessa, per quæ ad id quod concessum est,
perueniri potest. d. l. ad rem. d. l. ad legatum.
& exactè Præses Euerardi in loco à concessio-
ne consequentis. col. 1. Cauere autem de ra-
to debet, quia eius factum coniuncto non
præiudicat, l. 3. §. 1. ff. iudica. sol. non enim co-
gitur, sed potest habere ratum, nisi omnino v-
tiliter nomine illius actum ostendatur, vt no-
tat Romanus & alij ad d. l. nō solum. Et quæ-
admodum Ioan. Besianus mulierem ad simi-
lia faciendum admittere videtur, si coniun-
cta persona est, ad consuetu. Aluern. titu. 1. ar-
tic. 9. Ita quoque sunt qui filios familias sine
mandato patris, hanc arrestandi licentiam no-
mine patris, & proprio, permittunt. quo-
rum sententiam multis rationibus & argumē-
tis confirmat Andreas Barbat. consil. 86. in-
cip. Illud referam. lib. 3. & quidem potissimū
si agitur de causa, aut in foro mercatorum, in
quibus, & inter quos, omisis iuris solemnni-

De Jure Sistendi.

tatibus & apicibus, ex æquo & bono omnia statuuntur. Sed quibus casibus agere non potest coniuncta persona, iis quoque neque arrestare eam posse existimo: eiusmodi sunt: Primò, si sanguine quidem coniunctus est, sed ex damnato coitu natus; quia ne filius quidem ex nefario congressu genitus, pro patre, siue mandato patris, agere potest. Iason in d. l. exigendi. num. 8. Ego de hac restrictione vehementer dubito, propterea quod eum qui magna amicitia iunctus est, agendi potestatem pro amico habere, gravissimis argumentis tradidit Iason d. loc. num. 4. Maior autem est amicitia patris & filij quantumvis naturalis ob nexum sanguinis, quàm extranei. Verum quidem est, quod quo ad dignitates familiæ adipiscendas, quæ ad instar successionum deferuntur, non censentur esse in domo, familia, vel cognatione, Innocen. ad d. c. nonnulli. latè Guil. Benedict. ad cap. Raynuntius, circa medium. de testam. sed quod in his, quæ sanguinis coniunctioni tribuuntur, & nullo eius lucro sunt excludatur, admodum durum est: nisi dicas patrem naturalem ex nefario illo congressu, eo commodo dignum non esse. Felinus quoque cõsuetudinis patriæ rationem habendam esse ostendit, multaque accumulât ex quibus ea finitio restringi posset. ad d. cap. nonnulli. versicu. prædictis obstant. Secundò, non habet locum, quoniam cõiuncta persona habet tutores, vel curatores, vel etiã procuratores ad illum actum directè, aut indi
rectè

rectè constitutos. Iason ad d.l. exigendi. Bald.
ad l. senatusconsulto. C. qui accusa. tum quia
mandatum expressum facit cessare tacitum.
d.l. 3. l. fin. C. de pact. conuent. tū quia qui ve-
niunt ex iure speciali; nunquam admittun-
tur, donec illi qui veniunt de iure communi,
sint in mora constituti. l. sepulchri violati. ff.
de sepul. violat. tum quia coniunctus procu-
ratorem dimittendo, censetur aliis ne agant
prohibuisse, nisi procuratore illo existente ne-
gligente. l. cum pretor. & ibi doct. ff. de iudic.
Existimant etiam omnes, non admitti con-
iunctum in his, quę requirunt speciale man-
datum. l. patri. l. illud. ff. de minor. Sed solus
Decius reclamat, propterea quod ad impetrā-
dum rescriptum speciale mandatum requira-
tur, & tamen coniunctus admittitur ad impe-
trandum illud pro coniuncto. d. c. nonnulli.
agiturque de modico præiudicio, quia coniu-
ctus coniuncto non præiudicat, nisi ratificet.
Sed reiectis istis rationibus, ad d. c. cum om-
nes. Francif. Ripa num. 59. versi. Sed istis non
obstantibus, communem opinionem sequen-
dam docet, quia lex non tantum respicit præ-
iudicium coniuncti, pro quo agitur, quàm cō-
siderat præiudicium eius, contra quem agi-
tur. c. fin. de procur. lib. 6. neque mouet. d. ca.
nonnulli, quia vt Felinus colum. 14. nume.
52. Abbas & alij ibi annotant, speciali iure re-
cipitur, quod coniuncta persona, quæ in ca-
sibus speciale mandatum exigētibus nihil po-
test, admittatur ad impetrationem rescripti,

C v propter

De Iure Sistendi.

propter modicum præiudicium quod in ea re
versatur, nisi tamen peteret tanquam procu-
rator, quia allegando mandatum, fecit se alie-
num à legis prouisione. l. maritus. C. de proc.
Adde quod cōiunctus pro coniuncto præsen-
te non agat. Imol. ad d. c. cum omnes. nu. 40.
Aliique casus inueniuntur plurimi quibus po-
testas, à lege coniunctæ personæ tributa, defi-
cit, quos partim Alex. & Ias. ad d. l. exigendi.
partim Felin. & alij ad c. coram. de offi. deleg.
partim etiam Petrus à Duennas reg. 122. tra-
diderunt. Tu de his latius vide Guido. Pa-
pe. consil. 68. incip. circa processum. nume. 2.
libro 1. Panor. ad c. accedens. de præbend. Bar-
bat. ad c. ex parte Decani. nu. 135. de rescript.
Castren. ad d. l. 1. versic. ex prima parte nota.
Socin. consil. 110. & consil. 231. lib. 2. latè Di-
dacum lib. 1. variar. resolut. cap. 6. in quibus
locis amplè tractatur, quo modo pater pro fi-
lio, filius pro patre, coniuncta persona pro
coniuncta persona agere, & in iudicio esse
potest, & quidem potissimum in his quæ re-
quirunt speciale mandatum. Sed quoniam
hic articulus dependet ex eo, quem latè su-
perius discussimus, vtrum ad faciendum arre-
stum debeat procurator habere speciale man-
datum, nec ne, remitto te ad ea quæ ibi diximus.
Porro autem quamuis coniuncta persona,
personam debitoris detinere & arrestare possit,
solutionem tamen ab eo recipere non potest,
soluens enim non liberatur. d. l. non solū. l. 2.
ff. vt in possess. leg. l. qui hominem. §. gener. ff.
de solut.

de solut. l. qui aliena. §. quanquā. ff. de nego. gest. Alex. conf. 4. lib. 2. quia non magis debet operari tacitum mandatum ex dispositione legis proueniens, quale est penes coniunctam personam, quam mandatum expressum: Sed habenti mandatum expressum ad agendum, non potest solutio fieri. l. sed tantū. ff. de pact. l. hoc iure. ff. de solut. ergo nec habenti tacitum. Verior ratio est, quod si coniuncta persona posset recipere solutionem, saepe consumeret pecuniam, & coniunctæ personæ creditoris præiudicaret, quæ ratio cessat in agendo: quia cum agit, cogit tantum debitorem ad deponendam pecuniam debitam, apud Iudicem. Bald. ad leg. fin autem. ff. de negot. gest. Iason verò limitat hanc conclusionem ad dictam l. non solum, vt locum habeat, præterquam si coniuncta persona, sit alias legitimus administrator, vel si solvatur coniunctæ personæ ex contractu cum ea celebrato. De quo latius ibi Roman. nu. 7. col. 2. versi. tamen dicta communis opinio.

Octauò, & heres quoque creditoris hoc iure utitur, qui etiam debitorem suspectum capere potest, quantumuis intra tempora conficiendi inuentarij existat: & si ex instrumento agendum sit, non posset illi obiici, quod in illo instrumento non est nominatus; quia nominato creditore, censetur nominatus & eius heres. Baldus ad l. 1. C. quo leg. Bartol. ad l. postulante. ff. ad Trebell. Ioann. Crotus ad l. nemo. col. 4. & sequet. ff. de leg. 1.

& ex

De Iure Sistendi.

& expressè in hac arresti materia Rebuffus ad ordin. reg. tomo 1. artic. 6. glo. 3. nu. 74. versic. tertio amplia. & versic. seq. Ang. ad l. 1. §. 1. ff. si cui plus quàm per Falc. Ripa ad d. cap. 1. num. 88. de iudic. Iason ad l. vinum. ff. si cert. petat. Decius consilio 262. Socin. consilio 141. libr. 2. Cotta in memorabil. ad verb. heres censetur. Ioannes Imbertus instit. forens. libro 1. cap. 1. dicens quod creditoris herede postulante, executio instrumenti fit aduersus obligatum, & sequitur in terminis præmissis Rodericus Suarez ad l. post rem. ff. de re iudica. cap. incip. extensio prima. num. 10. Bald. in l. vnic. §. videamus. C. de rei vx. act. Ioan. Andre. in titu. de cess. act. in addi. ad Specul. Nam si id concedatur legatario, vt ait Rodericus d. loco, num. 11. & Bal. ad l. ex legato. C. de lega. multo magis heredi hoc concedendum est, qui defunctum repræsental. Et in ea quoque sententia est Boerius q. 10. incipiente, cessionario. in fi. dicens tamè quod postea oportet quod doceat se heredem esse, cum alioqui nulum ius haberet ad debitum. Sed Rebuffus d. libro, art. 3. gl. 2. num. 14. existimat hoc tunc tantum verum, & necessarium esse, quando aduersarius excipit, non alias. Ego Boerium sequi malim, quia titulum suum nominare, & demonstrare debet qui agit, secundum Rodericum loco proximo citato, hoc in specie proposita decidentem & allegantem Bald. ad d. l. per diuersas. C. mand. & Ang. ad d. l. creditores. C. de pignor. Sed quod diximus hoc habere

bere locum, etiam si heres intra tempora conficiendi inventarij existat, intelligit Iason in d.l. vinum. num. 13. quando debitor est suspectus de fuga, quia alias regula est, quod heres existens intra tempora conficiendi inventarij, neque debitores hereditarios convenire, neque à creditoribus hereditariis conveniri potest l. fin. §. donec. C. de iur. delib. quod tamen falsum esse respondit Castren. ibi in fin. d. §. donec. quia hoc inductum est in fauorem heredis, vt conveniri interim non possit. Sed quia heres post mortem defuncti continuo ipso iure heres est, præcipuè attenda consuetudine generali legem explicante, ideo interim non prohibetur dum conficit inventarium, debitores convenire hereditarios, Tiraq. lazè in tract. Le mort saisit le vif. 2. part. declar. 11. num. 14. vers. quod autem postea. Boerius q. 53. incip. Insuper in audiètia. circa medium. Angel. & Imol. ad d.l. 1. §. 1. ff. si cui plus. Barr. ad l. vltim. C. de fruct. & lit. expens. & ad d. §. donec.

Nonò, quod si versemur in patria iuris scripti, & in eo loco in quo arrestorum non nisi aduersus suspectas, nullus est vsus, nisi forte ex priuilegio speciali, certo alicui loco à Principe concessio, existimo etiam studiosos scholasticos hoc priuilegio gaudere: quoniã scholares gaudent priuilegiis ciuium illius ciuitatis in qua agunt. Ioan. de Platea, & alij ad l. ciues. C. de incol. lib. 10. Ecòtrà verò, si quæ sunt grauamina ciuibus imposita, illa ad scholares

lares

lares non extenduntur. Qua de re plurima cumulat Rebuffus in tract. de priuil. scholar. cap. 125. cum cap. seq.

- 13 Eodem modo gaudebunt hoc priuilegio homines suburbani, Rebuff. d. art. 6. gl. 3. nu. 4. 2. versi. idem dicerem. quia suburbani in fauorabilibus appellatione ciuium veniunt. l. aedificia. ff. de verb. signifi. quod latius Alciat. Cepol. & alij, tum ibi, tum ad l. 2. tum ad l. Alphenus. ff. d. tit. explicant.

Qui, aut quorum bona legitimè arrestentur. Cap. 4.

ARGUMENTA.

- Debitor manifestè inops, utrum arrestari possit. n. 1
Cedere bonis, qui non possint. nu. 2.
Debitor qui bonis cedere nō vult, aut non pōt, ad hoc damnari, vel se obligare potest, ut creditori exoperis suis satisfaciat. nu. 3.
Arrestari an possit aduena quem quis statim recessurum sciuit. num. 4.
Citatio ante arrestationem non requiritur. n. 5.
Debitor in diem, vel sub conditione an sisti possit. n. 6.
Debitor etiam facti arrestari potest. n. 7.
Diffamans à diffamato arrestari an queat. num. 8.
Fideiussor, an arrestari possit. num. 9.
Heres debitoris an rectè arrestetur. n. 10.
Pecunia debitori debita utrum arrestari queat. 11.
Factores & Institores mercatorū arrestari pñt. 12.
Procurator, qui alieno nomine contraxit, rectè sistitur. numero 13.
Clericus debitor, an & à quo arrestetur. num. 14.
Testi